
IVAN STADTRUCKER OSEMDESIATROČNÝ

MILOŠ MISTRÍK

V tomto roku sa dožil osemdesiatky prof. Ing. Ivan Stadtrucker, CSc. (narodil sa 22. januára 1935 v Krupine). V rokoch 1993 – 1994 krátko pracoval v našom divadelno-filmologickom pracovisku, vtedy známom ako Kabinet divadla a filmu SAV. Nestihol tu však rozvinúť svoje vedecko-výskumné plány, pretože na začiatku roku 1994 sa stal ústredným riaditeľom Slovenskej televízie, čo bol vrchol jeho životnej kariéry.

Toto obdobie bolo na Slovensku mimoriadne turbulentné. V čase Stadtruckerovho príchodu na post riaditeľa padla vláda Vladimíra Mečiara, nastúpila dočasná vláda Jozefa Moravčíka a po predčasných parlamentných voľbách v jeseni 1994 si občania znova zvolili vládu vedenú Vladimírom Mečiarom. Takéto premeny sa nemohli neodraziť aj v televízii a po spomínaných predčasných parlamentných voľbách a s nástupom novej vlády bol Ivan Stadtrucker z postu odvolaný. (Pisateľa týchto riadkov prizval Ivan Stadtrucker do funkcie programového riaditeľa, teda svojho zástupcu, a tak prešiel v Slovenskej televízii podobnou polročnou amplitúdou.)

Do akadémie sa Ivan Stadtrucker už nevrátil. Jeho osud sa vyvíjal pedagogickou cestou, sukcesívne v dvoch novozaložených vysokých školách. Učil a určitý čas bol aj dekanom (1998 – 2000) Fakulty masmediálnej komunikácie Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave, potom rovnako aj dekanom (2002 – 2006) Fakulty dramatických umení Akadémie umení v Banskej Bystrici.

Treba pripomenúť, že Ivan Stadtrucker začínal svoju profesionálnu dráhu ako technik. Roku 1958 absolvoval v Prahe České vysoké učení technické, špecializáciu rádio-film-televízia. Bol teda od počiatku nasmerovaný na tieto médiá, avšak nie ako literát, umenovec a teoretik. Mladé roky strávil v televízii pri audiovizuálnej technike, v zvukovom oddelení, ktorého bol aj vedúcim (1960 – 1970). Neskôr pracoval v Hlavnej redakcii literárno-dramatického vysielaťia Československej televízie v Bratislave (1970 – 1990).

Z pozície postu dramaturga sa zúčastnil na záslužnom projekte, v ktorom filmový historik Ivan Rumanovský s tímom zreštauroval prvý slovenský hraný film *Jánošík* bratov Siakelovcov. Napísal desiatky scenárov dokumentárnych aj hraných filmov, prozaické diela, vydal niekoľko románov, poviedky, ako aj teoretické knihy *Krása tmy* (1970), *Čas projektívnej kultúry* (1983), *Teória filmovej dramaturgie* (1990), *Teória masmediálnej (dis)komunikácie* (2008) a iné.

Aktivity v oblastiach literárnych, pedagogických, dramaturgických, organizačných aj technických vyprofilovali Ivana Stadtruckera ako človeka syntézy viacerých remesiel. Vždy bol tvorivo nespokojný, siahal po stále nových métach. Zoznámil sa hlavne so slovenským televíznym mediálnym prostredím, ale vykonal aj presahy do zahraničia, hlavne do USA, kde študoval okrem iného i dielo Andyho Warhola. Po-

znatky z USA zhrnul v knihe *Amerika na vlastnej koži* (1992). Celé jeho doterajšie dielo preukazuje, že má vo svojich témach panoramatický prehľad, vďaka čomu ich vie vo svojich prácach a v prednáškach približovať nasledovníkom.